

· FØROYA · SOCIAL·DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 11.

Lýsingaprisar fyrri pøttræglar: 30 øyr. á forsløuni, 20 øyr. á 3. og 4. síðu. Við størri lýsingum fæst avsláttur í prísinum.

Leygardagin 14. mars 1936.

Kestur kr. 1.50 fjóðringsárið + Porto. Blaðið verður bílagt á posthúsinum, brævsavonarstøðum og skrivstovuni. Telf. 143.

10. árg.

Eru flokkar á tingi sinnaðir til samdrátt í hesi ógvuliga hørðu krepputíð, ið riður yvir land og fólk? Ella eru tingmenn klandrivætti, ið lata sakina rúka fyrri at sleppa at taka „represaliir“ fyrri ikki at siga hevnd.

Allir menn eru greiðir yvir, at tann tíðin, ið vit nú liva í, er ein hin hættisligasta, Føroyingar í mannaminni hava upplivað.

Tíðik tíð heitir á samling av øllum kreftum ulla mun til flokkar, tí tað, ið tað í fyrstu syftu ræður um, er at standa sum ein makt, ein kraft út eftir í kappingini um marknaðir, solurætt. Í hesum kampi skuldi maður kunna hugsað sær, at sjálvt røtgrógvín, fjögnum eitt langt liv grógvín princippr megu rýmast, tá ið tey ikki bert ikki fremja men ganga beinleiðis ímóti livsinteressunum hjá øllum fólkunum.

Men tess verri tykist landið at liggja soleiðis, at menn ikki orka at slita høftini, ið avlað og deyðsdomd princip áleggja. Klandrætægurnar hava ikki mist sína makt. Og tað lagnasta er, at hesar tægir koma til sjóndar ikki bert hjá teimum gomlu stríðshetjunum í politikki, men ósemjundið ella tað: at „hype sine egne Kartofler“ uppá kostnað av týðningarmiklum málum koma eina sjónskligast fram hjá tí nýggjasta flokkinum.

Mangur undraðist soleiðis, tá formaður Vinnuflokksins legði út við kjaki undir viðgerðini av 500.000 kr., ið staturin hevði játtað til eksportørarnar, og østur av hesum orðastríði tók ta støðu ikki at taka ímóti hesum láni, sum gekk beinleiðis hansara monnum á mót, um ikki júst í tí formi, hann ynskti.

Ikki minni undraðist tað menn, tá ið formaður sambandsflokksins á tingi lýsti frá, at hann ikki vildi greiða atkvøðu fyrri einum uppskoti frá javnaðarmonnum, tá hann helt seg gruna, at javnaðarmenn høvdu verið við til at sett Kallsoy, sjálfstýrismann inn í skúlástjórnina. Sjálvum uppskotinum segði hann seg einki at hava ímóti — og hitt lagnasta av øllum lögnum hendi so, at alt sambandið, eisini teir, ið høvdu tikið til orða fyrri javnaðarmannauppskotinum, fylgdu hendinginum, drupu høvdið og sötu, tá atkvøðugreiðslan fór fram.

Ein login »parola« at »dosera« í kreppuárinum 1936, tá ið allar kreftur skulu samlast um livsmál Føroya fólks.

Staturin játtað hálva millión kr. at loysa hin „innifrysta“ peningin.

Í seinasta blaði søgdu vit frá telegramminum, lögtingið sendi ministeriinum um at veita 1½ millión kr at loysa tann pening, Føroyingar eiga í Spania og Italia.

Týsdagin kom soljóðandi telegram til amtíð:

»Der kan af Staten stilles indtil 500.000 Kroner til Raadighed til Afhjælpning af Kreditnoten. Henvissende til Amtmandens Telegram 5. ds. og Lagtingets samme Dato udbedes nærmere Forslag om Fremgangsmaaden ved Kreditens Anvendelse til delvis Friagørelse af indefrøse Midler, samt Statens Stilling gennem Transport af Tilgodehavender fra Vedkommende færøiske Bank.«

Staturin við eftir hesum veita ein triðjapart av tí umbidna peninginum.

Hósdagin skuldi lögtingið taka støðu til svarið frá ministeriinum. C. Holm-Jacobsen mælti frá at taka av, men tað nyttaði honum einki. Við 18 stemmum varð samtykt at taka ímóti hesi 1½ milliónini. **Vinnuflokksmenninir vildu ikki stemma og fóru á dyr!** Síðani samtykti tingið at biðja amtmanin senda finansministerinam soljóðandi telegram:

»Lagtinget foreslaar de af Finansministeriet bevilgede 500.000 Kroner omgaende stilles til Amtmandens Disposition til Udlaan til de enkelte færøske Eksportører mod disses Transport deres Tilgodehavender Spanien Italien. Hvor Pantsætning eller Transport foreligger da med vedkommen-

des Samtykke. Lagtinget nedsat et raadgivende Udvalg.

Fylgjandi uppskot varð samtykt:

»I Forbindelse med Tingets Forslag til Telegram af Dags Dato til Finansministeriet beslutter Tinget at bemyndige Vinnuevndin til om fornødent at være raadgivende overfor Amtmanden med Hensyn til Anvendelse af det af Finansministeriet til Amtmandens Disposition stillede Beløb af 500.000 Kroner til Afhjælpning af Kreditnoten.

Uppskot á tingi fiski- vinnuni viðvíkjandi.

Útvarpstíðindi til føroysk fiskiskip við Grønland.

Af Færø Amt's Repartitionsfond bevilges der Journalist Georg Lindenskov Samuelsen, Thorshavn, efter derom indgiven Ansøgning, et Beløb af 300 Kr. som Tilskud til Bestridelse af Udgifterne ved Arrangement af en Sæsonudsendelse i 1936 af færøske Pressemeddelelser til de færøske Fiskerskibe ved Grønland.

Beløbet udbetales mod Kvittering af Andrageren, der til førstkommande ordinære Lagtingssamling vil have at afgive en Beretning vedrørende den omhandlede Radioudsendelse.

Sendimenn viðvíkjandi fiskasølu.

§ 1. Der oprettes en færøsk Fiskerifond, der bestyres af Færøernes Lagting efter dets nærmere Bestemmelse.

§ 2. Af Klipfisk og Saltfisk, der eksporteres med Vragert attest, erlægges en Afgift af 5 Øre pr. 100 kg Saltfisk. Disse Afgifter opkræves i Forbindelse med de i Lov om Vragning af Fisk paa Færøerne af 23. Marts 1931 § 6 omhandlede Afgifter og indgaar til den omhandlede Fond.

Fra 1. Januar 1937 yder Lagtinget aarlig i 5 Aar 10.000 Kr. til Færøernes Fiskerifond.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Staten yder 10.000 Kr. aarlig i 5 Aar til Færøernes Fiskerifond.

Studning til sølu av fiski frá 1935.

Lagtinget anbefaler den Regeringen allerede forelagte Sag om Erstatning af Statskassen til de Fiskeeksportører, der har

Ca. 500 milliónir krónur til vegir og brýr í Danmark.

Í hesi vikuni er framkomið uppskot um eitt kempuarbeði í Danmark. Tað er einki minni enn at gera vegir og brýr fyrri 565 milliónir kr. — herav skulu Svenskarar tó gera hálva brúnna yvir Oyrasundið og belata sín part av henni, tær 65 mill. kr. Vegirnir, ið gerast skulu, eru fyrst og fremst ein høvuðsvegur frá Keypmannahavn til Esbjerg, hann er sælaður at verða 7

metrar breiður. Frá hesum vegi verða lagdir ymsir síðuvegir, t. d. til Aalborg. Yvirum Oyrasundið verður gjørd ein 14 kilometrar long brúgv og onnur yvir Stórabelt, hon verður 17 km long.

Um hetta velduga uppskot verður samtykt, er tað einki at ivast í, at tað fer at minka væl um arbeidsløysið í Danmark, ið hvussu er í longri tíð.

Overtrædelse af denne Bekendtgørelse medfører Strafsvar efter Lov af 33. December 1935 om Ind- og Udførsel af Fisk og kan tillige medføre Inddragelse af den den paagældende meddelt Tilladelse.

§ 3. Denne Bekendtgørelse træder straks i Kraft.

Uppskot B.

1) Lagtinget bemyndiger Vinnuevndin til at meddele Tilladelser for Udførsel af Fisk til Spanien og fastsætte de nødvendige regulerende Bestemmelser til Gennemførelse af den Bekendtgørelse, som vil blive udstedt angaaende Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne til Spanien.

1) Saafremt Fiskere maatte fradele deres Part med Fiskefartøj, skal tilsvarende Kvota følge med det fradelte Parti.

3) Vinnuevndin skal afsætte en vis Del af Kvotaen til Baadfiskeri, nye Fiskerivirksomheder og Efterregulering.

Til hetta uppskot settu P. M. Dam og H. J. Poulsen heita uppskoyti:

Som Punkt 4 fojes til Udvalgets Forslag:

»Der pålægges Vinnuevndini at tilvejebringe Oplysninger fra de forskellige fiskeeksporterende Lande vedrørende Centralisering af Fiskesalget samt til næste Tingsamling at fremkomme med Betænkning og Forslag i Sagen«.

(Framhald).

Ítróttarstevna.

Eins og Havnin hevur sína ítróttarstevnu á ólavsoku og Sudroyggin sína á jóansøku, vilja Norðoyingar á hvørjum summri hava sína ítróttarstevnu í Klakksvík. Hon verður nevnd »Norðoyarstevna« og skal vera hildin fyrsta sunnudag í juni mánað, ulla tá hann fellur á hvítusunnudag, tá skal hon halda 2. sunnudag.